

Steun de route naar marktontwikkeling

19 januari 2010 | Het Financieele Dagblad

Door: Kroon, J.;Minnesma, M.;Veller, A. van

Jacco Kroon, Marjan Minnesma en Aart van Veller

De visie van EZ-topambtenaar Chris Buijink over hoe ons land de draai moet maken naar een duurzame economie hinkt op halve gedachten. Zijn recept, uiteengezet in het traditionele nieuwjaarsartikel in het economenblad ESB: beleidsfocus op technologieën en sectoren waar Nederland comparatief voordeel heeft en subsidies voor duurzame innovaties in hun vroegste staat van ontwikkeling. Beide goede stappen, ware het niet dat hij tegelijkertijd de stekker uit de huidige Stimulering Duurzame Energieproductieregeling (SDE) wil trekken. Geen productiesubsidies meer voor opties 'die bijna rendabel zijn en op grote schaal uitgerold kunnen worden', schrijft Buijink in ESB.

Het is een grote misvatting dat baanbrekende innovaties alleen genoeg zouden zijn voor een snelle duurzame energietransitie. Minstens zo belangrijk is dat er een markt voor innovaties ontwikkeld wordt. Dit is cruciaal om eerste versies van technologieën te verbeteren en op te schalen, zodat de kosten omlaag kunnen en brede verspreiding mogelijk wordt. En juist hier is een productiesubsidieregeling als SDE zeer effectief; bij duurzame technologieën die een laatste zet nodig hebben op weg naar een kostprijs die kan concurreren met elektriciteit of gas die met fossiele energie is opgewekt.

Zonder die zet halen ook 'bijna rendabele' technologieën de eindstreep niet. Er is weinig fantasie nodig om te bedenken wat er gebeurt met wind-op-zeeprojecten in Nederland, één van de sectoren waar we volgens Buijink comparatieve voordelen hebben, als SDE-subsidies morgen ingetrokken worden. Geen bedrijf of investeerder zal er nog een cent in stoppen. En zonder Duitse productiesubsidies waren de huidige razendsnelle kostprijzdalingen van zonnecellen nooit op gang gekomen. Het heeft Duitsland bovendien een bloeiende sector en tienduizenden banen opgeleverd.

Wat voor route naar marktontwikkeling staat Buijink voor ogen? Hiervoor vertrouwt hij op een bindende (maar verlaagde) nationale CO2-doelstelling in combinatie met handel in emissierechten; een blind vertrouwen gezien de brede consensus dat prijzen van emissierechten in de EU, het Europese cap-and-tradesysteem ETS, nog veel te laag zijn om verspreiding van duurzame technologie aan te zwengelen. Tegelijk wil hij bindende nationale doelstellingen voor energiebesparing en duurzame energie, twee andere belangrijke drijfveren voor energietransitie, loslaten.

Prematuur stokken achter de deur weghalen, het budget verkleinen en vertrouwen op een systeem dat in de praktijk onvoldoende (prij)sdruk genereert, is niet de juiste cocktail voor succes. Toch is dit recept volgens Buijink superieur aan de combinatie van bindende doelstellingen, innovatiebeleid en productiesubsidies waarmee al aantoonbare successen zijn geboekt. Wij kunnen geen land bedenken dat zich op zijn manier tot duurzame voorloper ontwikkeld heeft, met nieuwe bedrijfssectoren en tienduizenden nieuwe banen. Als we ons vergissen, horen we het graag.

Jacco Kroon is partner bij Groene Golf en medeauteur van 'Beknopte gids door de Klimaatdoolhof'. Marjan Minnesma is directeur van Stichting Urgenda. Aart van Veller is oprichter van Wij zijn Koel!

Copyright (c) 2010 Het Financieele Dagblad

Gerelateerde artikelen

25-03 **Exportverbod voor turbines uit Venlo**

12-03 **Des Bouvrie ontkent fraude**

Gerelateerde artikelen

11-03	Vastgoedman Kroon in hechtenis
10-03	Vastgoedman Evert Kroon in voorarrest wegens fiscaal geschil
05-03	EU-miljarden naar gas- en stroomnet

Meta-data

Katern/Bijlage	Het Financieele Dagblad , dinsdag 19 januari 2010
Pagina	Optiek (pag. 11)
Auteur(s)	Kroon, J. ; Minnesma, M. ; Veller, A. van
Personen	Buijink, C.
Trefwoorden	duurzaam ; eindejaars-brief/nieuwjaars-bijeenkomst

---

REACTIES 0 van 0